

Møtereferat

Vedrørende

Faggruppe matrikkelen

Dato

1. april 2016

Møtedato

10.–11. februar 2016

Til stede

Geir-Ulf Johansen (storkommunegruppa (SKG) og KS)

Jan Inge Torgersen (SKG og KS)

Astrid Sofie Øie (vara for SKG og KS)

Arne Nysveen (KS)

Margrete Myran (KS)

Finn Ørnes (Kartverket)

Arnulf Haugland (Kartverket)

Britt Anne Bergfjord (Kartverket)

Wenche Rognås (Kartverket) (dag 2)

Lars Elsrud (Kartverket) (dag 1)

Karsten Lien (Kartverket)

Gjester

Siri-Linn Ektvedt (Kartverket) (dag 2)

Janne Johnsen (Kartverket) (dag 2)

Møteledere

Lars Elsrud (dag 1), Wenche Rognås (dag 2)

Referent

Karsten Lien

Referatet inneholder noen oppdateringer lagt til etter møtet. Det gjelder sakene 07/16 og 08/16, og disse er gjengitt i kursiv.

Lars Elsrud (LE) ønsket alle velkommen til årets første møte i faggruppa.

Det var kommet til et par nye punkter på sakslista, begge behandles under sak 05/16:

- Fra SKG, om saksreferanse for addressesaker i matrikkelen
- Fra Kartverket/Geovekst-forum, om bygninger unntatt søknadsplikt

01/16 Nye representanter i faggruppa (I)

Det ble tatt en runde rundt bordet hvor medlemmene presenterte seg.

02/16 Gjennomgang av mandatet (I)

Se LEs presentasjon.

SKG: Det er viktig at KS er orientert om arbeidet i faggruppa.

Burde ledelse og sekretariat rullere i gruppa?

LE: Det er Kartverket som har opprettet gruppa og dermed står ansvarlig.

SKG: Et utkast til referat bør være ute hos medlemmene innen 2 uker, ref. mandatet.

SKG: Savner temaer som regler og metode for saksbehandling og saksflyt. For eksempel forholdet mellom plan- bygningsloven og matrikkelloven.

LE: Mandatet for faggruppa ble revidert i 2014. Med bakgrunn i behovet for revidering reiste Kartverket spørsmålet om det for kommunene var behov for et forum som i større grad kunne følge opp saker knyttet til tilgrensende lover og systemer. Et forum hvor kommunene kunne møte med flere av sine myndighetsområder, og hvor Kartverket var vanlig deltaker sammen med andre aktuelle aktører. Det kom da klart fram at en ønsket å videreføre matrikkelfaggruppe hvor vi møtes som matrikkelmyndigheter, og hvor det vi særlig får arbeidet med, er det som hører inn under disse rollene.

SKG: Det er behov for et samordningsforum, fordi det er et behov for å diskutere saker som ikke faller naturlig under faggruppa. For eksempel utfordringen med boligadressemerker. Burde derfor ha formalisert et organ som kunne bidra til bedre samhandling. Se eget punkt under sak 04/16.

LE: Viste til Skate som et overordna organ, se <https://www.difi.no/veiledning/ikt-og-digitalisering/skate>.

SKG: Glemmer vi innholdet i registrene og dataflyten mellom dem? Kommunenes representanter er lite til stede på et overordna nivå.

LE: Skate etablerer arbeidsgrupper som tar seg av det mer faglige.

Finn Ørnes (FØ): Det er i kommunene at kvaliteten i matrikkelen etableres. Samordningen med pbl er derfor viktig der.

LE: Kommunene har veldig mange myndighetsroller, det er mange steder hvor Kartverket ikke kan gå inn og berøre hvordan kommunene organiserer dette.

SKG: Vi må forholde seg til vedtak etter pbl. Mye er overlatt til private aktører. Dette går ut over matrikkelen. Både bygning og jordskiftesaker.

LE: Når det gjelder bygning skal strategien på høring i vår. Vi antar at spørsmål som stilles fra departementet i den forbindelse er om matrikkelen skal inneholde omtrent dagens nivå av informasjon, langt mindre informasjon eller mer informasjon knyttet til bygning. Det er viktig at det gis gode innspill i høringen fra bl.a. kommunene, og da ut fra kommunenes mange myndighetsroller og dermed behov for bygningsinformasjon.

SKG: Bør det vurderes å utvide mandatet for faggruppa? Følge med på det løpende ajourhold, både av M, A og B. Burde det være løpende rapportering til faggruppa på dette? Kjøres det ut statistikk hver måned, som fører til kvalitetsheving?

LE: Mener dette er godt ivaretatt i mandatet. I avsnitt 3 i mandatets pkt. 4 sies det vi som faggruppe skal bli enige om hva vi særlig skal arbeide med det kommende år, og de to siste årene har kvalitet vært et av disse prioriterte punktene vi har bestemt oss for. Vi kan gjerne en fast post på programmet med rapportering på status på noen konkrete utvalgte datafelter. For eksempel på MUF (disse lages hver måned) og bygning (hvert kvartal).

SKG: Kvalitet som et fast punkt på agendaen?

LE: Dette har vært på agendaen både i fjor og i år. Endringer bruttoareal (forenkling av prosess), innføring av ml § 7 (vil heve kvaliteten). Faggruppa skal selv bli enig om hvilke temaer det skal jobbes med.

Britt Anne Bergfjord (BAB): Det er viktig at kvalitet blir et punkt som følges kontinuerlig opp i faggruppa, ikke bare i ett eller to år.

FØ: Kvalitet er det som skjer hver dag. Det er der kvaliteten oppstår. La ikke det formelle forhindre dette – få det over i praktisk handling.

SKG: Det ble laget en rekke rapporter før konverteringen til matrikkelen. En del av disse rapportene kunne med fordel kjøres fortsatt.

Arne Nysveen (AN): Adresse må være greit å følge opp. Det samme med kvaliteten på matrikkelkartet.

LE: Vi har prioritert kvalitet internt i Kartverket. Men, kvalitet har mange sider. I forhold til kvalitet på ny informasjon bruker vi mye ressurser både på å forbedre systemet (inkl. «sperrer» for å redusere muligheten for å føre feil), opplæringen, brukerstøtten og ellers følge opp med både fagdager, tilsyn, kommunebesøk og foredrag. Når det gjelder kvalitet på eksisterende informasjon, er det et tema knyttet til bl.a. føringsprosjektet.

FØ: Når vi fram med dette? Vi har mye data basert på tilsyn og oppfølging av kommunene.

LE: Gjennom faggruppa kan vi følge med på noen oversikter. Deretter kan vi komme med konkrete forslag til hvordan Kartverket følger opp kommunene og hvordan kommunene følger opp internt.

BAB: Kommunene liker at vi kommer med lister. Mye blir rettet opp etter at Kartverket har vært på besøk.

Margrete Myran (MM): Signalene blir ikke hørt. For eksempel bruttoareal – bare 8 % blir ført. Må få ut informasjon om at dette er viktig.

LE: Bruttoareal er bl.a. viktig for kommunenes rapportering til KOSTRA.

Konklusjon

Kvalitet skal være fortsatt et hovedpunkt for møtene i faggruppa.

Til det neste møtet skal dette gjennomføres:

Tre representanter (en fra Kartverket, to fra kommunene) jobber ut et forslag til hvilke parametere vi skal følge videre, hvordan vi kan følge dette, og foreslå tiltak (både kortsiktige og langsiktige i forhold til budsjetter):

- Bygningsarealer (dette vil Kartverket bli målt på fra KMD)
- Vegadresser
- MUF
- Sirkeleiendommer
- Teig med flere matrikkelenheter
- Jordskiftesaker som ikke føres
- Avvik mellom grunnboka og matrikkelen

Navn på representantene må komme snart.

03/16 Kvalitet i matrikkelen innen 2018, jfr. Kartverkets strategiske handlingsplan (I/D/B)

Kvalitetsheving i matrikkelen, ML § 7

Denne saken ble utsatt til det neste møtet i faggruppa.

04/16 Innspill fra kommunene (I/D/B)

Signering av matrikkelbrevet (oppfølging av sak 08/15)

Arnulf Haugland (AH): Det er sendt en bestilling til juridisk tjeneste i Kartverket, hvor det er bedt om en betenkning om dette.

LE: Er det ønskelig å se på en endring av matrikkelloven § 24 tredje ledd første punktum, der en endrer fra «matrikkelbrev» til f.eks. noe slik som «rapport fra matrikkelen»?

SKG: Matrikkelbrevet er "kvitteringen" til brukerne. Kunne det bare være en avkryssing for at brevet blir sendt ut? Det bør være digitalt signert. Det er viktig at matrikkelbrevet ikke får en dårligere status selv om det ikke er signert. Systemet bør derfor kunne levere dette. Matrikkelbrevet er innholdet i vedtaket etter loven.

MM: Den elektroniske signaturen bekrefter innholdet i matrikkelbrevet.

Betenkningen nevnt over ble ikke mottatt i løpet av møtet. Saken ble derfor utsatt til neste møte.

Fritt landmålervalg

N.B. Knyttet til dette punktet ble det innledningsvis presisert at det som spilles inn her, er den enkelte representantens innspill. Slik sett er det ikke på noe vis bindende for hva KS, kommunene eller Kartverket kommer til å mene når et slik lovforslag evt. sendes på høring. Videre er ikke faggruppa «egen høringspart».

AN delte ut et notat med noen spørsmål han mente burde diskuteres. Referatet er på dette punktet ikke knyttet til enkeltpersoner eller grupper i faggruppa.

Det var ulike synspunkter i faggruppa, men vi jobber med å få en best mulig matrikkelfaglig løsning, uten at det går politikk i saken.

Frist for avgivelse av innstilling fra energi- og miljøkomiteen i Stortinget er 18. februar. Foreløpig dato for behandling i Stortinget er 3. mars.

Kartverket er nødt til å forholde seg til det som er politisk bestemt. Selve saken er så viktig at det blir ledelsen i Kartverket som bestemmer hva vi til slutt vil gå for.

Uansett hvordan behandlingen ender bør det være en ordning med autorisasjon. Det bør være krav om praksis i tillegg til utdanning. Det viktigste er å sikre kvaliteten. Hvis i tillegg ml § 7 blir innført, er vi på riktig vei.

Tilsynet går inn på systemet i forhold til lov, forskrift med mer – ikke på kvaliteten i matrikkelen. Fritt landmålervalg kan ikke ses isolert – dette må ses i en større sammenheng.

Hvis det blir flertall i Stortinget 3. mars, når vil dette kunne tre i kraft?

Loven blir neppe behandlet før våren 2017.

Det kan imidlertid gå raskere, ble det sagt fra KMD i et møte med kommunene.

Kanskje tre i kraft fra 1. januar 2017?

Hva med autorisasjon – når kommer det?

En firmaautorisasjon holder ikke – dette bør gjelde autorisasjon for alle ansatte. Også viktig med skolering for kommunalt ansatte.

I Europa for øvrig kan det virke som om det er mindre fokus på foretak – og mer på de ansatte. Landinspektørfirmaene i Danmark er under press for å bli kjøpt opp av større firmaer.

Skulle gjerne hatt en svensk modell – med sterkere statlig styring. Og hvor de største kommunene kan jobbe med dette etter avtale med staten.

Vi bør sjekke hvor mange klagesaker det har vært etter matrikkelloven, og hvor disse har gått til fylkesmannen.

Større kommuner – kan arbeidet bli skilt ut i et kommunalt foretak? Sann som Drammen har gjort det.

Det er viktig med lokal matrikkelføring – men også viktig med prosjekter for å løfte kvaliteten.

Det bør være større "avstand" mellom landmåler og matrikkelfører.

Husk at skillet mellom landmåler og matrikkelfører ble beholdt, mellom lovene fra 2005 og 2007.

Hva med saken som "ingen vil ha"? Hvem har ansvaret for denne?
Å rekvirere betyr at det er en plikt for kommunen å ta seg av saken.

Kan det være fare for lokale private monopol?
Dette kan bli rimeligere i storbyene.

Endringer i matrikkelforskriften fra 1. januar 2016

Se AHs og BABs presentasjon.

Spørsmål om kommuner kan inngå avtale med Kartverket om føring av jordskiftesaker. Dette er presisert i rundskriv H-18/15:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rundskriv-h-1815-endringer-i-matrikkelforskriften-fra-1.-januar-2016-mv/id2469899/>.

Boligadressemerker. Status for dette (dag 2)

Karsten Lien (KL) orienterte om status. Kartverket bruker mellom 450 000 og 700 000 kroner pr. år til dette. Vi har en avtale om trykking fra 2013, denne gjelder i 2 år, med mulighet for forlenging i 2 ganger 1 år, dvs. tom. 2017.

Kartverket har sendt en forespørsel til KMD om Kartverket skal fortsette med dette.

Det er laget en film om temaet:

<http://www.kartverket.no/eiendom/adressering/bruksenhetsnummer/>.

SKG: Har et bevisst forhold til dette. Sender ut folk på tilsyn og ser på status. Noen kan ha bytta ut dører. Merkene ble kanskje aldri klistra opp. Kunne det være aktuelt med en forpliktelse i forbindelse med ferdigattest?

Posten benytter det ikke, men folkeregisteret gjør det.

Men hva med fritidsboliger? Boligadressemerker skal ikke benyttes her.

Et praktisk problem er at de ikke hefter på bl.a. mur.

Bør det bli eiernes ansvar å sette opp disse?

Forslag om etablering av et samordningsforum bestående av Kartverket, Brønnøysundregistrene, Folkeregisteret, SSB (under delingsloven eksisterte et samordningsforum for GAB) (delvis dag 2)
Hva med Skate som et alternativ? KS er med der.

SKG: Kan løses ved at faggruppa er mer aktiv på dette feltet.

Vi tar med denne saken videre til det neste møtet i faggruppa.

Tolking av jordskiftelova (dag 2)

Innlegg ved AN.

Dette gjelder jordskiftelova § 3-7, Deling av eiendom:

"Jordskifteretten kan dele og forme ut ein eigedom med tilhøyrande bruksrettar etter eit fastsett høvetal."

Hvordan skal en tolke ordet "høvetal" ("forholdstall").

Skal vi be Domstoladministrasjonen (DA) om å tolke paragrafen?

De resterende sakene ble hovedsakelig behandlet på dag 2.

05/16 Åpen post – diverse innspill (I/D)

Saksreferanse for addressesaker i matrikkelen

Dette er det mulig å legge inn i den kommunal tilleggsdelen.

Skal det være tvang? Ha med adresse på høring og adresse vedtatt.

SKG tar opp saken direkte med Inger M. Kristiansen i Kartverket.

Bygninger unntatt søknadsplikt (nybygg under 50 m² og tilbygg under 15 m²)

Spørsmål rettet fra Geovekst-forum til faggruppe matrikkelen og faggruppe bygg. AH presenterte saken.

Hvordan skal tiltak som er unntatt søknadsplikt kodes?

Matrikkel faggruppe er satt opp som høringsinstans når dokumentet «Lagring og forvaltning av bygninger og tiltak i sentral felles kartbase» legges ut på høring etter påske.

o6/16 Matrikkelføringsprosjektet (I/D)

Se Siri-Linn Ektvedts (SLEs) presentasjon.

SKG: Først skal en prøve lokalt, deretter spørre Kartverket. Er det konflikt med lovverket?

SLE: Mener det ikke er konflikt. Tilbyr ikke all føring.

Se matrikkelloven § 5 a. Matrikkelstyresmaktene:

"Kommunen kan etter avtale overlate til annen kommune etter reglane i kommunelova kapittel 5, eller til sentral matrikkelstyresmakt, å føre matrikkelen på sine vegner."

SKG: Hva med ikke-gebyrfinansierte saker. Sirkeleiendommer.

SLE: Det finnes målebrev på sirkeleiendommer. Da legges det inn.

SKG og AN: Gjøres dette bare for nye jordskiftesaker? Evt. hvor gamle?

SLE: Det gjelder både nye og gamle saker, men altså saker med målte grenser.

SKG: Hvis Kartverket selv foreslår forbedringer, fører dette til umiddelbare endringer i matrikkelsystemet?

Wenche Rognås (WR): Nei, disse må prioriteres på vanlig måte.

SKG: Hva hvis det er lagt inn en feil fra ØK og skylddelingsforretning? Må det da være en oppmålingsforretning?

Trondheim kjører ikke oppmålingsforretning, fordi partene ikke er villige til å betale.

SKG: Dokumentasjonen som Kartverket benytter bør være tilgjengelig i ettertid. Den må arkiveres i kommunen.

07/16 Kvalitet i matrikkelen innen 2018, jfr. Kartverkets strategiske handlingsplan (I/D/B)

Se Janne Johnsens (JJs) presentasjon.

Bruttoareal – fra matrikkel til KOSTRA (oppfølging av sak 04/15-a)

SKG: Rapporteringen til KOSTRA skulle kunne løses enkelt.

Men: Utfordring med at kommunen både eier og leier bygninger i andre kommuner.

Det kan også være fellesbygninger med andre kommuner, med ulike eierandeler.

Konklusjonen blir at rapportering til KOSTRA blir litt "fingeren i været".

Kanskje må dette modnes litt. Hva med å legge til en prosentvis andel for å få ut et bruttoareal?

SKG: Har et godt bruksareal (BRA) – og kan benytte dette med et prosentvis tilleggsfaktor. Faktoren er avhengig av bygningstype.

JJ: Vi kommer til å sende ut et forslag på høring – om å beregne bruttoareal (BTA) fra BRA.

Faggruppa vil støtte dette forslaget.

SKG: Er bruttoareal "lovlig"? Juristene i Trondheim mener nei.

SKG: Det er en stor usikkerhet med tall for BRA. Alternativt kan areal 1 og 2 være fylt ut i kommunal tilleggsdel.

WR: Vi undersøker om det er mulig å benytte en tilleggsfaktor.

SKG: Må ha en formel i matrikkelsystemet som ligger og "kverner" tall for BTA.

Bør også ha en statistikk på tall for manglende utfylling.

Nytt prosjekt – økt fullstendighet på bygningsinformasjon i matrikkelen

Det er øremerkede midler til dette i statsbudsjettet.

Det vil komme en ny løsning via Rett i kartet.

Kommunene kan velge om de skal føre det selv eller be Kartverket om det.

Bygninger unntatt søknadsplikt – Bruk av Rett i kartet

Det er så langt forholdsvis få saker som er meldt inn. Svært få saker kommer inn til de som ikke har avtale om Rett i kartet.

Det er en god veileder hos DiBK (<http://dibk.no/no/Tema/bygg-uten-a-soke/#>).

Status:

Kartverket og DiBK skal ha et evalueringsmøte i forbindelse med Rett i kartet og føring av registreringspliktige saker. Foreløpig dato for dette møtet er 12. april. Her vil det bli en oppsummering av Kartverkets erfaringer med føring, samt få høre DiBKs erfaringer og evt. ønsker til forbedringer.

SKG: Det har vært to alvorlige tilfeller i Stavanger, med ulovlige påbygg til bolig på inntil 50 m².

Status for det videre arbeidet med bygningsstrategien

KMD vil sende strategien på høring i vår.

o8/16 Innspill fra Kartverket (I/D)

Oppfølging av kommunene

Se FØs presentasjon.

Det er etablert et eget kurs/fagdag om bygning i matrikkel og FKB. Tilbudet vil bli gitt i alle fylker. Bare to fra hver kommune?

SKG: Dette er bra!

Status ang. oppfølging av MF/MUF

Se FØs presentasjon.

Status pr. 1. februar 2016: 2400 MUF og 1703 MF.

SKG: Hva med de sakene som ble overlatt til fylkeskartkontorene – er det noen igjen?
Vi følger opp dette til neste møte.

AN: Hva med utviklinga siden 2010?

Vi følger opp dette.

Status for ny versjon av matrikkelen, hvilke saker er prioritert med og hvilke ikke? Forsinkelse med matrikkel-APIer

Se WRs presentasjon.

SKG: De firmaene som utvikler matrikkel-klienter må bli informert.

WR: Dette skjer i god tid før ny versjon.

FØ: Kommer ønsker fra kommunene inn?

WR: Dette kommer inn via matrikkelhjelp, fylkeskartkontorene og de fagansvarlige.

SKG: Informasjonen om riktig versjon av Java på startsidea bør rettes opp.

Statsbudsjettet/tildelingsbrevet 2016 (dag 1)

Se LEs presentasjon.

Midler til digitalisering av panteboka – blir denne tilgjengelig?

Se http://www.arkivverket.no/URN:tl_read.

Kvalitetsrapporten fra SSB fra 2013 – Kartverket sender ut denne til kommunene.

SKG spurte om denne kan være feil? Kartverket bør involvere kommunene i arbeidet med dette.

Presisering i ettertid:

Kvalitetsrapporten fra 2013, som er gjenstand for oppfølging i faste møter mellom SSB og Kartverket, inneholder kun antall feil i forhold til ulike parametere – uten at det er mulig å finne ut hvor disse hører hjemme.

Imidlertid sender SSB ut rapporter til kommunene, hvor feil knyttet til bygninger i hver enkelt kommune er spesifisert.

Neste møte:

Dette blir onsdag 22. juni 2016.

Sak: Kartverkets strategiske handlingsplan.